

Երբոր մեծափառ խնջոյքէ դարձին
Սիրաւդ հաճոյքով յըզփայցած ըլլայ՝
Անցորդ, ուշագիւր կիսամերկ որբին
Որ քու նայուածքէդ դորով կը մուրայ:

Ո՛չ հայր ունի ան, ո՛չ քոյր, ո՛չ եղբայր,
Փողոցին վըրայ ծաղիկ մ'է նետուած.
Գուցէ իր բոյրով օր մը քեզ համար
Ըլլայ ամէն ինչ, ու ժըպտի Աստուած:

Իսկ եթէ չունիս սիրոյ ո՛չ մէկ շող
Քու աչքերուդ մէջ՝ հեշտանքէ գինով՝
Գիտցիր թէ անոր թախիծն իսկ մաշող
Կը կարեկցի քեզ, կը հեգնէ ուժով:

Դո՛ւն, պատմութեանդ գեղազաւրդ տիկին,
Որ մայր ես դուցէ, ուշագիւր կ'ըսեմ՝
Բախտէն հալածուած այս արարածին,
Որ վերքերուն տակ՝ հառա՛չ մ'է նըսեմ:

Ան իր ձեռքերով մայրն է պատանքեր,
Գըրկեր է մերթ զայն, լացէ՛ր դառնօրէն,
Մատներուն ծայրով շերտին է փորեր,
Եւ աղօթեր է սըրտին խորերէն:

Ո՛հ, փայփայէ զայն զաւկի մը նըման,
Այլապէս պատուած ցընցոտիներն իսկ
Կը ծաղրեն ըզքեզ, ծաղրո՛վ մ'անսահման,
Եւ դուն անուղղայ գիրքէ՛դ կը շիկնես:

Դո՛ւք, վայելչագեղ փարթամ պարոններ,
Այս ճանապարհէն անցնելու պահուն՝
Ուշագիւր վըշտի, արցունքի պատկեր,
Բախտէն հալածուած դաւկահա՛ր արըզուն:

Փողոցին վըրայ նետուած ցա՛ւն է ան,
Անկողին չունի, և պատերուն տակ
Մինչեւ առաւօտ կու լայ ընդունայն,
Իր առջեւ բոլոր դարպասներն են փակ:

Եթէ խիղճ՝ չըկայ ձեր սըրտերուն մէջ,
Ու կ'անցնիք, բա՛բէ, առանց դըմալու,
Մերկ ու վերաւոր սըրտնայնէն անվերջ
Կը նըզովեն ձեզ, նըզո՛վքն ահարկու:

Դո՛ւք, նազեղաճեմ գիրդ օրիորդներ,
Որ կը ծիծաղիք սիրոյ շողերուն,
Ուշագիւր՝ որբի՛ն մերկ ու շիկահեր,
Որ կը դողդոջէ վըշտին մէջ անհուն:

Իր աչքերուն մէջ տեսէք արցունք կայ,
Մէ՛ղք է, ան այսպէս շուտով կը մեռնի,
Իր քըրով անոյշ համբոյրն հեռակայ
Ի զո՛ւր փընտուէրէն ի՛նչպէս կը հիւծի:

Պէտք է դուրդուրաւ և համբուրել զայն,
Տալ սէ՛ր իր սըրտին, դորով ու օրօր,
Եթէ ոչ, գիտցէ՛ք, արցունքներն համայն
Կ'անիծեն ըզքեզ, անէ՛ծքն ահաւոր:

Դո՛ւն անցորդ, և դուն գեղազարդ տիկին,
Փարթամ պարոններ, օրիորդներ սիրուն,
Ո՛հ, մըտի՛կ ըրէ՛ք իր աղաղակին՝
Որ կը բարձրանայ կուրծքէն ազազուն:

Իր թըշուառական գոյութեան համար՝
Ծիծաղի՛ թէ լայ, ի՛նք ալ չի՛ գիտեր,
Գըլուխը հողին, հիւանդ, դաւկահար,
Սըրտէն կը հոսին արիւնի գետեր:

ՀՐԱԶ ԲԱՋԱՐՆԵՑ

Աշունը իր յօնքերն է պատեր:

Քաղաքին բազմամբոյն փողոցներն ստուերներու գորշ ներկով են հեղկացած:

Կը թափառիմ տանիքներէն վար թափուող հովերուն պէս:

Ուսերուս վրան ծանրացեր է երկինքը մութ ու բիւրիս կը լեցնէ անթափանց շողիով:

Աշուն է, սակայն սրտիս պողոտաներէն ձմրան ցուրտ շունչը կ'անցնի:

Տարօրինակ, բայց կը մտիմ ու իմ մորթիս վրայ կը սարսույ մերկութիւնը թշուառ մարդ-

կութեան:

Ի՛նչ այլափոխութիւն:

Տակաւին երէկ ամառուան տաք արեւը ոսկորներս ու արիւնս կը շոյէր:

Այսօր փախուստ է տուեր ան պարտական, գէշ բարեկամի մը պէս:

Ու երբեմն իր գէմքը կը ցուցնէ թարշամած բոցի նման:

Եւ իր հագուստները չունին հաճոյքը գոյներուն և փետուրները հեշտափառ գեղեցկութեան:

Իր երբեմնի ծովախորհուրդ աչքերէն գեղնորակ մեւան մը կը վազէ՝ որ աշխարհի դառնաղէտ

ճակատագիրը կը գրէ փշուրած գրիչներով:

Ու տեսէք սա պատերը ի՛նչպէս իրենց գոյներն են նետեր ու վերջալոյսի քօղեր հագեր:

Ու սա տիրամած ծառերը ի՛նչպէս կու լան իրենց անարցունք աչքերով որոնք չորցեր են

գարնան կարօտով:

Ու սա չորցած տերեւներուն ալ յուզարկաւորութեան նայեցէք: Ի՛նչպէս անոնք սալայատակ-

ներուն վրայէն ու անկիւններէն կը քալեն և իրարու վրայ կը կուտակուին բեկբեկուն սուգի

պէս, ապակիէ սրտերու պէս:

Ու սա թռչուններու երամն ալ իր թեւերուն վրայ յուսահատութեան ճնշիչ կապարներ

կը պտտցնէ:

Երբ որ անոնց կտուցներէն կը փրթի Շոբէնի հոգիին համն ունի:

Անոնք կը սուրան նետերու պէս՝ որ խաւարին մէջ կը ձգուին և յուսահատութեան մէջ

թանձրացեալ յուսահատութեան կը նմանին:

Սա անտառին ծոցի պուրակն ալ կը քալէ գլխահալ հարսի մը պէս որ իր ոսկի մատանին

է կորսնցուցեր:

Աշունը ամրան գերեզմանին վրայ է նստեր հսկայ տապանաքարի մը պէս:

Հոգւոյ մէջ կմախքներ կը շարժին ու գերեզմաններ կը բացուին:

Աշունը մտեր է նաեւ իմ սրտիս անհորիզոն երկնքէն ներս:

Ահա թէ ինչո՛ւ իմ սիրտս չի ժպտիր փախչող արեւին յետին հմայքով և ինչո՛ւ տիեզերա-

կան այս նուագաշունչ համայնապատկերը չի գրկուել արեւու լոյսին հետ:

Ա՛հ, իմ վերաւոր եղբայրներս, իմ հոգիս՝ փոխանակ տաք հրճուանքներու մէջ օրօրուէլու՝

կը մտի: Եւ իմ մորթիս վրայ կը սարսույ մերկութիւնը թշուառ մարդկութեան:

Ձմրան ահաւոր ուրուականը ամպերէն վար է կախուեր ու աշնան գիակը կը լափէ:

Դեկտեմբերը կը խօսի խռպոտ ձայնով ու սառէ ատամներով:

Ֆիլատելֆիա

ՅԱԿՈՐ ԳՈՒՅՈՒՄՅԱՆ